Philip K. Dick
Únikový syndrom
(ikarie 1996/08)

Policejní důstojník Caleb Myers zachytil rychle jedoucí vozidlo na svém radaru. Okamžitě pochopil, že řidiči se podařilo odstranit omezovač, vůz rychlostí sto šedesát mil za hodinu překročil zákonem povolený limit. Proto bylo také hned jasné, že řidič patří k třídě Modrých, k inženýrům a technikům schopným trochu si pohrát se svým autem. Ze zatčení by se tedy mohla vyklubat dost náročná, až riskantní záležitost.

Myers se spojil vysílačkou s policejním vozidlem vzdáleným deset mil po dálnici. "Ustřelte mu napájecí zdroj, až pojede kolem," požádal svého kolegu důstojníka. "Jede příliš rychle na to, abyste mu zablokovali cestu, souhlasíte?"

Ve 3.10 v noci byl vůz zastaven; bez přívodu energie bezmocně doklouzal na krajnici a zůstal stát. Myers stiskl několik tlačítek, lenivým tempem se rozletěl na sever, až zahlédl bezmocné vozidlo a červeně blikající policejní auto, které se k němu probíjelo hustou dopravou. Přistál právě ve chvíli, kdy na místo dorazil jeho kolega.

Velmi opatrně spolu kráčeli ke stojícímu vozu a štěrk jim skřípal pod podrážkami.

V autě seděl štíhlý muž v bílé košili a s kravatou; upřeně hleděl kupředu se zmateným výrazem ve tváři. Když k němu přistoupili dva policejní důstojníci oblečení v šedých uniformách nafouklých neprůstřelnými bublinami chránícími jejich tělo od hlavy až ke stehnům a s laserovými puškami v rukou, ani se nepohnul. Myers otevřel dveře vozu a nahlédl dovnitř, zatímco jeho kolega stál s připravenou zbraní pro případ, že by to byla další léčka, jen v tomto týdnu bylo zabito pět mužů z místního oddělení v San Francisku.

"Dobře víte," řekl Myers mlčícímu řidiči, "že za poškození omezovače rychlosti se odebírá řidičák na dva roky nepodmíněně. Stálo vám to za to?"

Po chvíli k němu řidič otočil tvář a řekl: "Je mi špatně."

"Psychicky nebo fyzicky?" Myers se dotkl knoflíku nouzového volání na límci a spojil se s linkou číslo 3 Všeobecné nemocnice v San Francisku, kdyby to bylo nutné, mohl tu mít sanitku do pěti minut.

Řidič zachraptěl: "Všechno mi připadá nereálné. Myslel jsem, že když pojedu dost rychle, mohl bych se dostat někam, kde jsou věci skutečné." Pátravě vztáhl ruku k palubní desce vozu, jako by nevěřil, že tam bohatě čalouněný povrch opravdu je.

"Dovolte, abych vám nahlédl do krku, pane," řekl Myers a posvítil mu baterkou do obličeje. Zvedl mu hlavu za bradu a když muž

automaticky otevřel ústa, podíval se dovnitř přes řadu bezvadně ošetřovaných zubů.

"Vidíte tam něco?" zeptal se jeho kolega.

"Ano." Zahlédl kovový záblesk. Antikarcinomová jednotka voperovaná do krku; jako většina mimozemšťanů měl i tento muž chorobný strach z rakoviny. Pravděpodobně strávil většinu života v nějaké vesmírné kolonii, kde dýchal čistý vzduch, umělou atmosféru vytvořenou automatickým zařízením ještě před počátkem lidského osídlování. Takže jeho fobie byla pochopitelná.

"Mám svého vlastního doktora na plný úvazek." Řidič sáhl do kapsy a vytáhl náprsní tašku, z níž vylovil navštívenku. Třesoucí se rukou podal kartičku Myersovi. "Je specialistou na psychosomatickou medicínu v San José. Mohli byste mě tam nějak dopravit?"

"Nejste nemocen," řekl Myers. "Jen jste se ještě plně nepřizpůsobil Zemi, její gravitaci, atmosféře a dalším podmínkám. Teď je čtvrt na čtyři v noci a váš doktor - Hagopian nebo jak se jmenuje - vás nemůže přijmout." Znovu si prohlédl navštívenku, která ho poučila:

Tento muž je pod lékařským dohledem. V případě jakéhokoli podivného chování mu okamžité zajistěte lékařskou pomoc.

"Pozemští doktoři," poznamenal jeho kolega, "neberou pacienty po úředních hodinách, to si musíte uvědomit, pane..." Vztáhl k němu ruku. "Mohl bych vidět váš řidičský průkaz, prosím?"

Řidič mu bezmyšlenkovitě podal celou náprsní tašku.

"Jeďte domů," řekl mu Myers. Podle řidičského průkazu se muž jmenoval John Cupertino. "Jste ženatý? Možná by si pro vás mohla dojet vaše manželka, vezmeme vás do města... auto raději nechte tady a dnes už nesedejte za volant. A co se týče té rychlosti..."

Cupertino řekl: "Nejsem zvyklý na omezení rychlosti. Na Ganymedu nemáme dopravní problémy, jezdíme kolem dvě stě padesáti." Jeho hlas zněl podivně bezbarvě. Myers okamžitě pomyslel na drogy, zvláště na stimulanty thalamu; Cupertino se přímo třásl netrpělivostí. To by mohlo vysvětlit i odstranění omezovače rychlosti, celkem snadný zákrok pro muže zvyklého na práci se stroji. Ale přesto...

Za tím vším něco bylo. Myers to vycítil na základě své dvacetileté zkušenosti.

Sáhl do otevřené schránky na rukavice a posvítil si dovnitř baterkou. Dopisy, seznam motelů doporučených AAA...

"Vy zřejmě nevěříte, že jste doopravdy na Zemi, že, pane Cupertino?" řekl Myers. Pozorně pohlédl muži do tváře postrádající sebemenší výraz. "Jste prostě jedním z těch praštěných feťáků, který si myslí, že tohle všechno je drogami vyvolaná fantazie způsobená pocitem viny... Myslíte si, že jste ve skutečnosti doma na Ganymedu a sedíte si v obýváku svého dvacetipokojového demesne - bezpochyby obklopen

automatickými sluhy, že?" Zachechtal se a obrátil se ke kolegovi. "Na Ganymedu roste volně v přírodě," vysvětlil. "Myslím rostlinu. Výtažek se jmenuje frohedadrin. Rozemelou se usušené stonky, udělá se z nich pasta, pak se vaří, stáčí, filtruje, nakonec se z toho balí cigarety a kouří se. A potom..."

"Nikdy jsem nebral frohedadrin," řekl John Cupertino nepřítomně, s pohledem upřeným přímo před sebe. "Vím, že jsem na Zemi. Ale něco se mnou není v pořádku. Podívejte se." Zvedl ruku a prostrčil dlaň bohatě čalouněnou palubní deskou; Myers viděl, jak ruka zmizela až po zápěstí. "Vidíte? Kolem mne je všechno neskutečné jako stíny. Vy oba, mohl bych vás nechat rozplynout jen tím, že bych soustředil pozornost na něco jiného. Myslím, že bych mohl. Ale - já nechci!" Hlas mu skřípal strachem. "Chtěl bych, abyste byli skuteční, chci, aby tohle všechno bylo skutečné, včetně doktora Hagopiana."

Důstojník Myers zapnul svůj laryngofon, přepnul vysílač na linku dva a řekl: "Dejte mi doktora Hagopiana ze San José. Tohle je nouzové volání, nebavte se s odpovídací službou."

Něco cvaklo, jak se uskutečnilo spojení.

Myers pohlédl na svého kolegu a řekl: "Sám jste to viděl. Viděl jste, jak prostrčil ruku přístrojovou deskou. Možná, že nás opravdu může nechat zmizet." Nijak zvlášť to netoužil vyzkoušet. Byl zmaten a najednou si přál, aby býval nechal Cupertina hnát se nedovolenou rychlostí po dálnici třeba až do bezvědomí, kdyby to bylo opravdu nutné. Kam by jen chtěl.

"Já vím, proč tohle všechno," řekl Cupertino napůl pro sebe. Vytáhl cigarety a zapálil si, ruka se mu už třásla o něco méně. "Je to kvůli Carol, mé ženě. Kvůli její smrti."

Žádný z policistů mu neodporoval. Mlčeli a čekali, až se ozve doktor Hagopian.

Gotflieb Hagopian přivítal svého pacienta pana Cupertina ve své jinak zavřené ordinaci na předměstí San José. Měl kalhoty oblečené přes pyžamo a vestu zapnutou na všechny knoflíky, aby mu nebylo v chladné noci zima. Rozsvítil, zapnul topení a přemýšlel, jaký dojem asi dělá na svého pacienta s vlasy rozježenými na všechny strany.

"Promiňte, že jsem vás vzbudil," řekl Cupertino, ale v jeho hlase nezazněl omluvný tón. Zdálo se, že je ve čtyři ráno dokonale vzhůru. Seděl se zkříženýma nohama a kouřil, doktor Hagopian si sebe bručel a brblal zbytečné výhrady, ale přesto šel do zadního pokoje zapnout kávovar, alespoň tohle si mohl dovolit.

"Ti policisté," řekl Hagopian, "si podle vašeho chování mysleli, že jste si nejspíš vzal nějaké stimulanty. My víme své." Dobře věděl, že Cupertino býval vždy takový; občas míval mírně manické stavy.

"Nikdy jsem neměl zabít Carol," řekl Cupertino. "Od té doby už to nikdy nebylo jako dřív."

"Teď vám schází? Když jste mě včera navštívil, tak jste říkal..."

"Ale to bylo ve dne; když svítí slunce, cítím se vždy jistější. Mimochodem - najal jsem si právníka. Jmenuje se Phil Wolfson."

"Proč?" Proti Cupertinovi se nevedl žádný proces; oba to věděli.

"Potřebuji radu profesionála. Abych doplnil vaši pomoc. Nestěžuji si na vás, doktore, neberte to jako urážku. Ale v mé situaci jsou některé stránky, které jsou spíš právní než lékařské povahy. Svědomí je zajímavý jev; částečně patří do oblasti psychologie, částečně..."

"Kávu?"

"Proboha ne. Podráždila by mi bloudivý nerv na celé hodiny."

Doktor Hagopian řekl: "Říkal jste policistům o Carol? O tom, že jste ji zabil?"

"Jen jsem řekl, že je mrtvá. Byl jsem opatrný."

"Moc opatrný jste nebyl, když jste jel přes sto šedesát. Zrovna dnes popisovali v Chroniclu - stalo se to na Pobřežní dálnici - jak dálniční hlídka dezintegrovala vůz, který jel sto padesát; a bylo to legální. Veřejná bezpečnost, životy..."

"Varovali ho," připomněl Cupertino. Nezdálo se, že by byl znepokojen; dokonce se ještě více uklidnil. "Odmítl zastavit. Byl opilý."

Doktor Hagopian řekl: "Vy samozřejmě víte, že Carol žije. Faktem je, že žije na Zemi, v Los Angeles."

"Samozřejmě," kývl podrážděně Cupertino. Proč musel Hagopian připomínat známé věci? Diskutovali o tom snad tisíckrát a psychiatr se zřejmě chystal položit mu znovu svou starou hádanku; jak jste ji mohl zabít, když víte, že žije? Cítil se unavený a podrážděný; sezení s doktorem Hagopianem nikam nevedlo.

Doktor vzal blok, něco rychle načmáral, pak odtrhl list a podal ho Cupertinovi.

"Recept?" zeptal se Cupertino a nedůvěřivě si ho vzal.

"Ne. Adresa."

Cupertino na něj pohlédl a viděl, že je to adresa v Jižní Pasadeně. Nepochybně to byla adresa Carol; vztekle se na ni zamračil.

"Zkusíme to," řekl doktor Hagopian. "Chci, abyste tam šel a setkal se s ní tváří v tvář. Potom bychom..."

"Řekněte ředitelům ze správní rady Vzdělávacích podniků šesti planet, aby ji navštívili. Mně ne," řekl Cupertino a podal mu papír nazpět. "Oni jsou zodpovědni za celou tu tragédii; kvůli nim jsem to musel udělat. A vy to víte, tak na mne tak nekoukejte. Byl to jejich plán, který se musel utajit; není to snad tak?"

Doktor Hagopian si povzdechl. "Ve čtyři ráno se všechno zdá trochu zmatené. Celý svět vypadá zlověstně. Je mi známo, že jste byl

svého času zaměstnán u Šesti planet na Ganymedu. Ale morální odpovědnost..." Zarazil se. "To je těžké, pane Cupertino. Vy jste stiskl spoušť laseru, takže musíte nést morální odpovědnost."

"Carol se chystala říct místním vidnovinám, že se připravuje povstání k osvobození Ganymedu a buržoazní špička na Ganymedu patřící většinou k Šesti planetám v něm byla také zapojena; řekl jsem jí, že si nemůžeme dovolit, aby něco prozradila. Chtěla to udělat z nízkých osobních pohnutek, z nenávisti ke mně; nemělo to nic společného se skutečnými problémy, o které šlo. Jako všechny ženy ji hnala osobní ješitnost a raněná pýcha."

"Jeďte na tu adresu v Jižní Pasadeně," naléhal doktor Hagopian. "Navštivte Carol. Přesvědčte sám sebe, že jste ji nezabil, že to, co se stalo před třemi lety na Ganymedu, bylo..." Zamával rukama, jak se pokoušel najít správná slova.

"Ano, doktore," řekl Cupertino kousavě. "Tak jak to bylo? Protože toho dne nebo spíše té noci - jsem střelil Carol přímo mezi oči laserem, přímo do čela. Byla bez pochyby mrtvá, než jsem odešel z bytu, rozhodně dřív, než jsem dojel na kosmodrom a našel meziplanetární loď k Zemi." Pak počkal. Pro Hagopiana bylo těžké najít správná slova, potřeboval čas.

Po nějaké chvíli Hagopian přiznal: "Ano, vaše paměť je dokonalá; tak to mám ve vašem spisu a nemá smysl, abyste mi to opakoval - upřímně řečeno, je mi to v tuto časnou hodinu nepříjemné. Nevím, proč si to pamatujete právě tak; vím, že je to falešná vzpomínka, protože jsem se setkal s vaší ženou, mluvil jsem s ní, vedl s ní korespondenci, všechno po datu, kdy jste ji prý podle svých vzpomínek zabil. Alespoň tohle vím jistě."

Cupertino řekl: "Řekněte mi jediný dobrý důvod, proč bych ji měl navštívit." Pohnul rukou, jako by chtěl papír roztrhnout vejpůl.

"Jeden?" Doktor Hagopian se zamyslel. Vypadal unaveně. "Ano, můžu vám říct dobrý důvod, ale vy ho pravděpodobně odmítnete."

"Zkuste to."

Doktor Hagopian řekl: "Carol byla přítomna na Ganymedu té noci, kdy jste ji prý zabil. Možná, že by vám mohla říct, jak jste získal své falešné vzpomínky; v korespondenci se mnou naznačila, že o tom něco ví." Pohlédl na Cupertina. "Víc mi neřekla."

"Pojedu tam," řekl Cupertino a rozhodně zamířil ke dveřím Hagopianovy ordinace. Podivné, pomyslel si, získávat informace týkající se smrti určité osoby přímo od ní. Ale doktor měl pravdu; Carol byla jediným člověkem, který byl té noci určitě přítomen přímo na místě... už dávno si měl uvědomit, že by ji měl vyhledat.

Netěšil se na okamžik, kdy bude muset čelit krizi své logiky.

V šest ráno stál u dveří Carol Holtové Cupertinové. Musel mnohokrát zazvonit, než se dveře malého jednopokojového bytu otevřely. Carol v průsvitné modré nylonové noční košili a bílých kožešinových bačkůrkách stála proti němu. Kolem ní se protáhla ven kočka.

"Pamatuješ se ještě na mne?" zeptal se Cupertino a ustoupil kočce z cesty.

"Ach bože." Carol si odhrnula z očí pramen světlých vlasů a přikývla. "Kolik je hodin?" Téměř prázdná ulice byla zaplavena šedým chladným světlem. Carol se zachvěla a zkřížila ruce na prsou. "Jak to, že jsi tak brzo vzhůru? Nikdy jsi nevstával před osmou."

"Ještě jsem nešel spát." Protáhl se kolem ní dovnitř a ocitl se v tmavém obýváku se staženými roletami. "Nenašlo by se tu trochu kávy?"

"Jistě."

Lhostejně zamířila do kuchyně a stiskla na sporáku tlačítko označené HORKÁ KÁVA. Nejdřív se objevil jeden, za okamžik druhý šálek, z obou stoupala voňavá pára. "Pro mě se smetanou," řekla, "pro tebe smetanu a cukr. Jako pro dítě." Podala mu šálek; její vůně plná tepla a něhy se mísila s vůní kávy.

Cupertino řekl: "Nezestárla jsi ani o den a už to budou dobré tři roky." Ve skutečnosti byla dokonce ještě štíhlejší a pružnější.

Carol si sedla na kuchyňský stůl, skromně si složila ruce do klína a řekla: "Je to podezřelé?" Měla červené tváře a oči jí zářily.

"Ne, to měla být poklona." Také si sedl. "Poslal mě sem Hagopian; rozhodl se, že bych tě měl navštívit. Nejspíš..."

"Ano," řekla Carol, "setkala jsem se s ním. Několikrát jsem byla služebně v Severní Kalifornii a zašla jsem k němu... Požádal mě o to v dopise. Líbil se mi. Ve skutečnosti bys teď už měl být vyléčen."

"Vyléčen?" Pokrčil rameny. "Mám pocit, že ano. Ale..."

"Ale pořád máš svou utkvělou představu. Hlubokou depresivní utkvělou představu, které tě žádná psychoanalýza nezbaví. Je to tak?"

Cupertino řekl: "Pokud myslíš mé vzpomínky na to, jak jsem tě zabil, tak ano. Pořád na to myslím. Vím, že se to stalo. Doktor Hagopian si myslel, že bys mi o tom něco mohla říct; koneckonců, jak mě upozornil..."

"Ano," souhlasila, "ale má opravdu cenu, abych to s tebou všechno znovu probírala? Je to tak únavné a je proboha teprve šest ráno. Nemohla bych se vrátit do postele a sejít se s tebou někdy později, třeba večer? Ne?" povzdechla si. "Oukej. Dobře, tak ses pokoušel mě zabít. Měl jsi v ruce laser. Stalo se to v našem bytě v Novém Detroitu-G na Ganymedu dvanáctého března 2014."

"Proč jsem tě chtěl zabít?"

"Ty víš." Mluvila hořce a dívala se na něj s odporem.

"Ano." Za celých pětatřicet let života neudělal tak vážnou chybu. Věděla o přípravě povstání a to jí při rozvodovém řízení dávalo převahu. Mohla mu diktovat podmínky, jak ji napadlo. Finanční vypořádání se nakonec ukázalo pro něj nesplnitelné, takže se vydal do jejich společného bytu - tou dobou už se vystěhoval a našel si vlastní malý byt na druhém konci města - a řekl jí přímo a po pravdě, že nemůže uspokojit její požadavky. Proto Carol hrozila, že půjde do vidnovin k externím spolupracovníkům New York Times a Daily News, kteří pracovali na Ganymedu.

"Vzal sis svou laserovou pistolku," říkala právě Carol, "a seděl jsi tam, hrál sis s ní a moc nemluvil. Ale přesto se ti podařilo vysvětlit svůj názor; buď přijmu nespravedlivé vyrovnání..."

"Vystřelil jsem?"

"Ano."

"A zasáhl jsem tě?"

Carol řekla: "Netrefil ses a já vyběhla ven z bytu a chodbou k výtahu. Sjela jsem dolů a z místnosti ostrahy v přízemí jsem zavolala policii. Přijeli a našli tě stále ještě v bytě." Její hlas zněl unaveně. "Našli tě v slzách."

"Kristepane," řekl Cupertino. Chvíli oba mlčeli a pak se napili kávy. Ruka jeho ženy se chvěla a šálek zacinkal o talířek.

"Přirozeně," poznamenala Carol věcně, "pokračovala jsem v rozvodovém řízení. Za daných okolností..."

"Doktor Hagopian se domníval, že bys mohla vědět, proč si myslím, že jsem tě té noci zabil. Řekl, žes mu v dopise něco naznačila."

Její modré oči zajiskřily. "Tu noc jsi neměl žádné falešné vzpomínky. Věděl jsi, že ses netrefil. Prokurátor Amboynton ti dal vybrat mezi léčením pod psychiatrickým dohledem a obviněním z pokusu o vraždu prvního stupně. Vybral sis přirozeně to první, proto jsi teď v péči doktora Hagopiana. Ty falešné vzpomínky... můžu ti přesně říct, kdy se objevily. Navštívil jsi svého zaměstnavatele, Vzdělávací podniky šesti planet, tedy především jejich psychologa doktora Edgara Greena spolupracujícího s osobním oddělením. Bylo to krátce před tvým odletem z Ganymedu a příletem sem na Zemi." Vstala, aby si doplnila šálek, už byl prázdný. "Předpokládám, že právě doktor Green ti implantoval falešné vzpomínky na to, jak jsi mne zabil."

"Ale proč?" zeptal se Cupertino.

"Věděli, žes mi řekl o plánech na povstání. Měl jsi spáchat sebevraždu z pocitu viny a osamělosti, jenže ty sis místo toho rezervoval let na Term, jak ses domluvil s Amboyntonem. Ve skutečnosti ses opravdu pokusil o sebevraždu během letu... ale to si musíš pamatovat."

"Pokračuj, vyprávěj mi o tom." Nepamatoval si žádný sebevražedný pokus.

"Ukážu ti výstřižek z vidnovin. Schovala jsem si ho, pochopitelně." Carol vyšla z kuchyně; její hlas zazněl z ložnice. "Z hloupé sentimentality. Cestující na meziplanetární lodi přistižen při pokusu... " Hlas se jí zlomil a chvíli bylo ticho.

Cupertino seděl, čekal a srkal kávu. Věděl, že Carol nemohla mít takový článek. Protože k žádnému podobnému pokusu nedošlo.

Carol se vrátila do kuchyně se zmateným výrazem ve tváři. "Nemůžu ho najít. Ale vím, že jsem ho měla v prvním díle Vojny a míru; používala jsem ho jako záložku." Vypadala zmateně.

Cupertiono řekl: "Nejsem jediný, kdo má falešné vzpomínky. Alespoň to tak vypadá." Poprvé po třech letech měl pocit, že postupuje kupředu.

Ale cíl jeho pátrání se ztrácel v mlze. Alespoň zatím. "Nerozumím tomu," řekla Carol, "něco není v pořádku."

Čekal v kuchyni, zatímco se Carol v ložnici oblékala. Konečně vyšla ven, měla na sobě zelený svetr, sukni a střevíce na vysokém podpatku; zatímco si kartáčovala vlasy, zastavila se u sporáku a stiskla tlačítka pro volbu toastu a dvou vajíček naměkko. Bylo kolem sedmé; světlo venku na ulici už nebylo šedé, ale spíš slabě nazlátlé. Zesílil i dopravní ruch; John slyšel uklidňující zvuky zásobovacích vozidel a osobních aut rozvážejících lidi do práce.

"Jak jsi chytla tenhle jednopokoják?" zeptal se. "Myslel jsem, že v Los Angeles se dá sehnat jenom byt v mrakodrapu, stejně jako v Pobřežní oblasti."

"Přes své zaměstnavatele."

"A kdo jsou tví chlebodárci?" Najednou se celý napjal a znejistěl; zjevně měli velký vliv. Jeho žena se vyšvihla.

"Společnost Padající hvězda."

Nikdy o nich neslyšel. Překvapeně řekl: "A oni působí i mimo Terru? Kdyby byli meziplanetární společností, tak by jistě..."

"Je to holding. Jsem odborným poradcem předsedy správní rady; dělám průzkum trhu." Pak dodala: "Tví původní zaměstnavatelé, Vzdělávací podniky šesti planet, nám patří; máme kontrolní balík. Ne že by na tom záleželo, je to jen náhodná shoda okolností."

Snídala a nic mu nenabídla; zřejmě ji to ani nenapadlo. Mrzutě sledoval známé půvabné křivky, které opisovaly vidlička a nůž v jejích rukou. Předváděla se s afektovaností drobné buržoazie, na tom se nic nezměnilo. Ve skutečnosti byla ještě půvabnější a ženštější než dřív.

"Myslím, že tomu rozumím," řekl Cupertino.

"Prosím?" Vzhlédla a její modré oči na něm tázavě spočinuly. "Čemu rozumíš, Johnny?"

Cupertino řekl: "Tobě. Tvé existenci. Jsi zřejmě skutečná - stejně skutečná jako všechno ostatní. Stejně jako město Pasadena, jako tenhle

stůl..." Uhodil prudce na plastikovou desku kuchyňského stolu. "Stejně skutečná jako doktor Hagopian nebo ti dva policisté, kteří mě dnes ráno zastavili." Pak dodal: "Ale jak moc je to reálné? To je, myslím, hlavní otázka. Vysvětlovalo by to můj pocit, že mohu prostrčit ruce pevnou hmotou, například palubní deskou svého auta, jak jsem to udělal. Ten nepříjemný pocit, že nic kolem mne není skutečné, že žiju ve světě stínů."

Carol, která se na něj dívala, se náhle rozesmála. Pak se vrátila k jídlu.

"Možná," řekl Cupertino, "že jsem ve vězení na Ganymedu nebo na jejich psychiatrické klinice. Kvůli svému zločinu. A po těch letech, která uplynula od tvé smrti, jsem si vytvořil ve fantazii svůj vlastní svět."

"Ach bože," řekla Carol a potřásla hlavou, "Nevím, jestli se mám smát nebo tě litovat; je to prostě příliš..." Mávla rukou. "Příliš smutné. Opravdu tě lituju, Johnny. Než by ses vzdal svých představ, raději věříš, že celá Terra je jenom výtvorem tvého mozku, i s lidmi a se vším všudy. Poslechni... nebylo by jednodušší, kdyby ses vzdal svých utkvělých představ? Stačí jen opustit tu myšlenku, žes mne zabil..."

Zazvonil telefon.

"Promiň." Carol si rychle otřela ústa a vstala, aby ho zvedla. Cupertino zůstal kde byl a zamračeně si hrál s kouskem toastu, který jí spadl s talíře. Máslo mu zamastilo prst a on ho bezmyšlenkovitě olízl. Najednou si uvědomil, že má hrozný hlad; byl Čas, kdy byl zvyklý snídat. Protože tu Carol nebyla, přešel ke sporáku a začal mačkat tlačítka. Konečně měl před sebou své vlastní jídlo, slaninu, míchaná vajíčka, toast a horkou kávu.

Ale jak mohu žít? zeptal se sám sebe. Jak přijímat potravu, pokud je tohle jen vymyšlený svět?

Zřejmě jím skutečné jídlo, rozhodl se. Vězeňská nebo nemocniční strava; jídlo existuje a já ho doopravdy jím. I ta místnost existuje, stěny a podlaha... ale ne tahle místnost. Ne tyhle stěny a ne tahle podlaha.

A lidé... taky existují. Ale ne tahle žena. Ne Carol Holtová Cupertinová. Někdo jiný. Neosobní zdravotní sestra nebo bachař. A doktor. Možná dokonce, uvažoval, doktor Hagopian.

Tak to bychom měli, řekl si Cupertino pro sebe. Doktor Hagopian je opravdu mým psychiatrem.

Carol se vrátila do kuchyně a usadila se opět u talíře s nyní už vychladlým jídlem. "To je pro tebe. Doktor Hagopian."

Okamžitě se zvedl a šel k telefonu.

Na malé obrazovce vypadala doktorova tvář vyčerpaně a napjatě. "Vidím, že jste dorazil na místo, Johne. Tak co? Co se dělo?"

Cupertino se zeptal: "Kde jsme, Hagopiane?"

Psychiatr se zamračil a řekl: "Já ne..."

"Oba jsme na Ganymedu, že?"

Hagopian zavrtěl hlavou: "Já jsem v San José a vy v Los Angeles."

"Myslím, že vím, jak vyzkoušet svou teorii," řekl Cupertino. "Přestanu se u vás léčit; pokud jsem vězeň na Ganymedu, nepůjde to, ale pokud jsem plnoprávný občan Terry jak tvrdíte..."

"Jste na Zemi," namítl Hagopian, "ale nejste plnoprávný občan. Pro pokus vraždy své ženy jste povinen přijmout mou pravidelnou lékařskou péči. Dobře to víte. Co vám Carol řekla? Mohla něco říct k událostem té noci?"

"Řekl bych, že ano," kývl Cupertino. "Dověděl jsem se, že pracuje pro společnost, která vlastní většinový podíl Vzdělávacích podniků šesti planet; už jenom tohle stojí za výlet až sem. Musím teď najít důkazy, že ji zaměstnalo Šest planet, aby na mne poštvala psy."

"P... prosím?" Hagopian zamrkal.

"Hlídala mě. Aby měli jistotu, že jsem zůstal loyální. Nejspíš se báli, že se chystám prozradit detaily povstání pozemským úřadům. Tak vyčlenili Carol, aby mě hlídala. Řekl jsem jí o těch plánech a tím jsem dokázal, že jsem nespolehlivý. Takže Carol nejspíš dostala příkaz mě zabít; pravděpodobně se o to pokusila a neuspěla. Jenže každý, kdo se do toho zamíchal, byl potrestán pozemskými úřady. Carol unikla, protože oficiálně nebyla zaměstnancem Šesti planet... "

"Počkejte," řekl doktor Hagopian. "Zní to téměř logicky, ale..." Zvedl ruku. "Pane Cupertino, povstání bylo úspěšné, to je historický fakt. Před třemi lety Ganymedes, a Callisto svrhly nadvládu Terry a staly se samostatnými svrchovanými měsíci. Každý třeťák to ví. Byla to takzvaná Trilunární válka v roce 2014. Spolu jsme o tom nikdy nemluvili, ale předpokládal jsem, že o tom víte, protože..." Neurčitě mávl rukou. "Prostě jako o jiných věcech z historie."

John Cupertino se otočil od telefonu ke Carol a zeptal se: "Je to tak?"

"Ovšem," potvrdila Carol. "Do tvého snového světa patří i to, že tvé malé povstání padlo, že?" Usmála se. "Pracoval jsi pro ně osm let, pro jeden z největších ekonomických kartelů, řídil jsi ho a financoval a pak ses z nějakého záhadného důvodu rozhodl ignorovat jeho úspěch. Opravdu tě lituji, Johnny; to je zlé."

"Nějaký důvod tu musí být," řekl Cupertino. "Důvod, proč to nevím. Proč se rozhodli to přede mnou zatajit." Rozčileně vztáhl ruku před sebe...

Jeho třesoucí se ruka se ponořila do obrazovky videotelefonu a zmizela. Okamžitě ji stáhl zpět; znovu se objevila. Ale viděl ji zmizet. Viděl a pochopil.

Iluze to byla dobrá - ale ne dost dobrá. Jednoduše řečeno, nebyla dokonalá; měla svá omezení:

"Doktore Hagopiane," řekl drobné tváři na obrazovce. "Myslím, že vás přestanu navštěvovat. Od tohoto rána máte padáka. Účet mi pošlete domů a vřelé díky." Zvedl ruku, aby vypnul spojení.

"To nemůžete," řekl Hagopian okamžitě. "Jak jsem řekl, máte to nepodmíněně. Musíte se s tím smířit, Cupertino; jinak budete muset znovu před soud, ještě jednou, a já vím, že nechcete. Prosím, věřte mi, bylo by to pro vás zlé."

Cupertino vypnul přístroj a obrazovka pohasla.

"Víš, on má pravdu," poznamenala Carol z kuchyně.

"Lže," řekl Cupertino. Pomalu přešel zpět, usadil se naproti ní a znovu se dal do snídaně.

Když se vrátil do svého bytu v Berkeley, zavolal dálkově doktora Edgara Greena ze Vzdělávacích podniků šesti planet na Ganymedu. Během půlhodiny měl spojení.

"Pamatujete se na mne, doktore Greene?" zeptal se, když se ocitl tváří v tvář jeho obrazu. Trochu odulá tvář muže středního věku mu nebyla povědomá; nevěřil, že už někdy toho člověka viděl. Ale přesto jedna základní složka reality vydržela test; doktor Edgar Green v osobním oddělení Šesti planet existoval; alespoň v tom Carol mluvila pravdu.

"Už jsem se s vámi setkal," řekl doktor Green, "ale jméno mi bohužel vypadlo z paměti, pane."

"John Cupertino. Nyní Terra, dříve Ganymedes. Asi před třemi lety jsem byl jedním z účastníků dost senzačního rozvodového řízení, někdy před povstáním na Ganymedu. Byl jsem obviněn, že jsem zabil svou ženu Carol. Pomůže vám to, doktore?"

"Hmmm," zamručel doktor Green a zamračil se. Zvedl obočí. "Byl jste osvobozen, pane Cupertino?"

John zaváhal a pak řekl: "Já... v současné době jsem pod psychiatrickým dohledem, tady v Pobřežní oblasti v Kalifornii. Pokud vám to pomůže..."

"Předpokládám, že jste byl prohlášen za člověka, který nebyl za svůj čin zodpovědný. A proto jste nemohl být postaven před soud."

Cupertino opatrně přikývl.

"Možná," řekl doktor Green, "že jsem s vámi mluvil. Velmi mlhavě si na něco vzpomínám. Ale setkávám se s takovou spoustou lidí... pracoval jste tu?"

"Ano," potvrdil Cupertino:

"A co vlastně od mne chcete, pane Cupertino? Zřejmě něco chcete, když jste objednal dost drahý dálkový hovor. Navrhuji z ryze praktických důvodů - v zájmu vaší peněženky například - abyste šel k věci."

"Chtěl bych, abyste mi poslal mé zdravotní záznamy," řekl Cupertino. "Mně, ne mému psychiatrovi. Dá se to zařídit?"

"K čemu je chcete, pane Cupertino? Abyste získal zaměstnání?"

Cupertino se zhluboka nadechl. "Ne, doktore. Abych si byl absolutně jist, jaké léčebné techniky byly v mém případě použity vámi a personálem, který pracoval pod vaším vedením. Mám důvod se domnívat, že jsem u vás podstoupil závažný léčebný zákrok. Mám právo to vědět, že ano, doktore? Mám pocit, že ano." Čekal a přemýšlel, mám asi jednu šanci z tisíce, že z toho člověka vytáhnu něco cenného. Ale stálo to za pokus.

"Léčebný zákrok? Jistě se mýlíte, pane Cupertino; my děláme jen testy profesní vhodností, profilové analýzy... my tu neléčíme. Naším jediným zájmem je vyšetřit uchazeče o zaměstnání, aby..."

"Doktore Greene," zeptal se Cupertino, "zapojil jste se osobně do povstání před třemi lety?"

Green pokrčil rameny. "Všichni jsme se ho zúčastnili. Každý člověk na Ganymedu byl plný vlastenectví." Mluvil uhlazeným ironickým tónem.

"Byl byste pro záchranu povstání schopen," řekl Cupertino, "vložit do mého mozku falešnou vzpomínku, aby..."

"Lituji," přerušil ho doktor Green. "Je zřejmé, že trpíte utkvělou myšlenkou. Nemá smysl, abyste plýtval penězi na tento hovor; vůbec se divím, že vám nechali přístup k vnějším linkám."

"Ale taková vzpomínka se dá implantovat," trval na svém Cupertino. "Moderními psychiatrickými metodami se to dá udělat. To přiznejte."

Doktor Green si povzdechl. "Ano, pane Cupertino. Je to možné už od poloviny dvacátého století. Tyto metody byly vyvinuty v Pavlovově institutu v Moskvě už kolem roku 1940 a zdokonaleny v době Korejské války. Člověk může být přinucen, aby věřil čemukoli."

"Takže Carol by mohla mít pravdu." Nevěděl, zdali se má radovat nebo být rozčarován. To by znamenalo, jak si uvědomil, že není vrah; to byla hlavní otázka. Carol byla naživu a jeho zkušenost z Terry, její lidé, města a objekty, byla pravé. A přesto... "Kdybych přiletěl na Ganymedes," řekl náhle, "mohl bych nahlédnout do svého spisu? Je jasné, že pokud bych mohl absolvovat takovou cestu, nejsem blázen pod nuceným dohledem. Možná jsem nemocen, doktore, ale ne tolik." Čekal; měl malou šanci, ale za pokus to stálo.

"Tak tedy," zamyslel se doktor Green, "společnost nemá žádnou směrnici, která by zakazovala zaměstnanci... nebo bývalému zaměstnanci... nahlédnout do svého osobního spisu; myslím, že bych vám ho mohl půjčit. Ale přesto bych se nejdřív rád poradil s vaším psychiatrem. Můžete mi dát jeho jméno, prosím? Pokud bude souhlasit,

ušetřím vám cestu; pošlu vám to po videu a večer podle vašeho času držíte kopii v ruce."

Poskytl doktoru Greenovi jméno doktora Hagopiana. Pak zavěsil. Co řekne Hagopian? Zajímavá otázka, kterou si nedokázal zodpovědět; neměl ani nejmenší představu, jak se Hagopian rozhoupá.

Ale večer už bude vědět; to bylo jisté.

Měl pocit, že Hagopian bude souhlasit. Ale z úplně jiných důvodů.

Ale na to nezáleželo; Hagopianovy motivy nebyly důležité - jediné, na čem Cupertinovi záleželo, byl jeho spis. Dostat ho do rukou, přečíst si ho a zjistit, zda má Carol pravdu.

O dvě minuty později - ve skutečnosti to byla hrozně dlouhá doba - si najednou z čista jasna vzpomněl, nedělalo mu žádné potíže si to vybavit, že Vzdělávací podniky šesti planet by neměly sebemenší problémy, kdyby chtěly zfalšovat obsah spisu a vypustit příslušnou informaci. Stačilo poslat na Zemi retušovaný bezcenný dokument.

Takže co by měl udělat dál?

To byla správná otázka. Právě ta, kterou teď nedokázal zodpovědět.

Spis z osobního oddělení Vzdělávacích podniků šesti planět na Ganymedu doručil poslíček společnosti Western Union ještě večer do jeho bytu. John dal poslíčkovi spropitné, posadil se do obýváku a otevřel spis.

Trvalo mu jen několik minut, než si ověřil své podezření; spis neobsahoval žádné náznaky na implantaci falešné vzpomínky. Buď byl spis upravován, nebo se Carol mýlila. Mýlila se... nebo lhala. V každém případě mu spis nic neřekl.

Zavolal Kalifornskou univerzitu a po nekonečném přepínání z linky na linku skončil u někoho, kdo věděl, o čem je řeč. "Chci analýzu určitého dokumentu," vysvětlil Cupertino. "Potřebuji zjistit, kdy byl naposledy upravován. Je to kopie poslaná přes Western Union, takže budete muset vystačit jen s analýzou anachronismů. Chci vědět, zda ten materiál byl napsán před třemi lety nebo později. Myslíte, že se to dá určit na základě tak slabých podkladů?"

"Za poslední tři roky se změnilo málo slov," řekl univerzitní filolog. "Ale můžeme to zkusit. Jak brzy to chcete mít?"

"Tak rychle, jak jen to bude možné," řekl Cupertino.

Zavolal si domovního poslíčka, aby odnesl spis na univerzitu, a pak nějakou dobu přemýšlel o nové skutečnosti, s níž bylo třeba počítat.

Pokud byla jeho zkušenost z Terry jen iluzí, pak chvíle, kdy se jeho vjem nejvíc blížil skutečnosti, nastávala právě při sezeních s doktorem Hagopianem. Pokud se tedy měl někdy vymanit z falešných představ a vnímat skutečnou realitu, mělo by se tak stát právě tehdy; všechno své

úsilí musí zaměřit tím směrem. Zdálo se totiž, že jeden fakt se mu podařilo určit naprosto spolehlivě; opravdu se léčí u doktora Hagopiana.

Postoupil k telefonu a začal vytáčet jeho číslo. Minulou noc, po zadržení policisty, mu Hagopian pomohl; bylo příliš brzy, než aby ho znovu navštívil, ale přesto zavolal. Z hlediska své analýzy situace to považoval za opodstatněné; mohl si takový výdaj dovolit... A pak si znovu na něco vzpomněl.

Zatčení. Najednou si vzpomněl, co policista řekl; obvinil ho, že užívá ganymedskou drogu frohedadrin. A měl k tomu důvod; vždyť projevoval symptomy.

Možná to byl modus operandi, kterým se udržovaly falešné vzpomínky; dávali mu frohedadrin s malých dávkách, snad v jídle.

Ale nebyla právě tohle paranoidní - jinými slovy šílená - myšlenka?

Ať to tak bylo nebo ne, dávala smysl.

Potřeboval krevní test. Při takové zkoušce se přítomnost drogy ukáže; stačilo se jen zastavit na klinice jeho firmy v Oaklandu a požádat o provedení testu na základě podezření na otravu krve. Test může být hotov do hodiny.

A kdyby se ukázalo, že bere frohedadrin, dokáže si, že má pravdu; je stále ještě na Ganymedu, ne na Zemi. A všechno, co prožil - nebo zdánlivě prožil - byla iluze, jen s výjimkou pravidelných nucených návštěv u psychiatra.

Zřejmě by si měl nechat udělat krevní test ihned. Ale přesto zaváhal. Proč? Teď najednou měl prostředek umožňující rozhodující důkaz, ale přesto váhal.

Chtěl skutečně poznat pravdu?

Jistě by si měl nechat udělat test; na chvíli zapomněl na odhodlám navštívit doktora Hagopiana, šel do koupelny, oholil se, vzal si čistou košili a kravatu a odešel z bytu. Zamířil ke svému vozu; za patnáct minut by mohl být v závodním středisku svého zaměstnavatele.

Zaměstnavatel. Zaváhal s rukou na klice dveří svého vozu, cítil se hloupě.

Při vytváření falešných vzpomínek se neznámí pachatelé dopustili chyby. Protože nevěděl, kde pracuje. Podstatný kus paměti prostě scházel.

Vrátil se do bytu a zavolal doktora Hagopiana.

Doktor Hagopian se ozval trochu kysele: "Dobrý večer, Johne. Vidím, že jsi zpátky doma; nezůstal jsi v Los Angeles dlouho."

Cupertino řekl chraptivě: "Doktore, nevím, kde pracuji. Nejspíš se něco nepovedlo; dřív jsem to musel vědět, vlastně až do dneška. Cožpak nechodím do práce čtyři dny v týdnu jako ostatní?"

"Samozřejmě," odpověděl doktor klidně. "Jste zaměstnán u oaklandské firmy Triplan Industries Incorporated na San Pablo Avenue poblíž Jednadvacáté ulice. Podívejte se na přesnou adresu do telefonního seznamu. Ale... já bych řekl, že byste si měl lehnout a odpočinout si; byl jste vzhůru celou noc a je zřejmé, že vaši reakci ovlivňuje únava."

"Předpokládejme," řekl Cupertino, "že se začnou hroutit další části soustavy falešných vzpomínek. To pro mne nebude příjemné." Už jeden chybějící kus ho vyděsil; bylo to jako by ztratil část sebe sama. Nevědět, kde pracuje - na okamžik byl vyřazen z lidské společnosti, dokonale izolován od ostatních občanů. Kolik ještě může zapomenout? Možná že to bylo únavou; snad má Hagopian pravdu. Koneckonců byl příliš starý na to, aby zůstal vzhůru celou noc; už to nebylo totéž jako před deseti lety, kdy něco podobného nepředstavovalo pro něj ani pro Carol žádný problém.

Uvědomil si, že se ve skutečnosti chce poddat falešným vzpomínkám; nechtěl, aby se svět iluzí rozpadl. Člověk a jeho svět jsou jedno; bez něj neexistuje.

"Doktore," řekl, "mohu vás dnes večer navštívit?"

"Vždyť jste tu včera byl," upozornil ho doktor Hagopian. "Pro další návštěvu tak brzy není žádný důvod. Počkejte do konce týdne. A zatím..."

"Myslím, že už chápu, jak se celý systém falešných vzpomínek udržuje," řekl Cupertino. "Denními dávkami frohedadrinu podávanými orálně, pravděpodobně ve stravě. Možná že jsem kvůli cestě do Los Angeles vynechal jednu dávku; to by mohlo vysvětlit, proč se část systému zhroutila. Nebo za to může únava, jak říkáte vy; v každém případě to dokazuje, že mám pravdu; je to celý systém iluzí a nepotřebuji ani krevní test, ani Kalifornskou univerzitu, aby mi to potvrdili. Carol je mrtvá - a vy to víte. Jste můj psychiatr na Ganymedu a já jsem po vaším dohledem, už asi tři roky. Není tomu ve skutečnosti právě tak?" Čekal, ale doktor Hagopian neodpovídal; jeho tvář zůstávala bezvýrazná. "Nikdy jsem nebyl v Los Angeles," řekl Cupertino. "Pravděpodobně se musím spokojit jen s relativně malým prostorem; ve skutečnosti nemám svobodu pohybu. A dnes ráno jsem Carol nejspíš nenavštívil, že?"

Hagopian řekl pomalu: "Co jste to říkal? Krevní test. Proč vás napadlo o něj požádat?" Lehce se usmál. "Pokud je všechno jen iluze, bude výsledek krevního testu taky falešný. Tak k čemu vám bude?"

Na tohle Cupertino nepomyslel; zůstal, jako když do něj uhodí blesk, mlčel a nedokázal odpovědět.

"A ten spis, o který jste požádal doktora Greena," pokračoval Hagopian. "Dostal jste ho a poslal na Kalifornskou univerzitu Tria analýzu; to bude taky iluze. Jak by mohl výsledek jejich testů..."

Cupertino ho přerušil: "O tomhle jste se nemohl dovědět, doktore. Můžete vědět, že jsem mluvil s doktorem Greenem, požádal o spis a dostal ho; Green s vámi nejspíš mluvil; Ale o mé žádosti o rozbor na univerzitě jste se nemohl dovědět. Lituji doktore, ale nesouladem mezi vnitřními prvky celá struktura sama sebe popírá. Víte toho o mně příliš mnoho. A myslím, že znám absolutní test, kterým můžu podepřít své úvahy."

"Jaký test?" zeptal se Hagopian chladně.

Cupertino řekl: "Pojedu zpátky do Los Angeles a zabiju Carol ještě jednou."

"Dobrotivý bože, jak..."

"Žena, která je mrtvá tři roky, nemůže zemřít znovu," řekl Cupertino. "Zřejmě nebude možné ji zabít." Chystal se ukončit spojení.

"Počkejte," vyhrkl Hagopian. "Podívejte, Cupertino; musím se teď spojit s policií - donutil jste mě k tomu. Nemohu dovolit, abyste tam jel a zavraždil ženu kvůli..." Zarazil se. "Myslím, abyste jí znovu ukládal o život. Tak dobře, Cupertino, přiznávám, že jsme před vámi utajili několik věcí. V určité míře máte pravdu; jste na Ganymedu, není to Terra."

"Chápu," přikývl Cupertino a zatím nepřerušoval hovor.

"Ale Carol je skutečná," pokračoval doktor Hagopian. Začínal se potit; zřejmě se bál, že mu Cupertino zavěsí, proto se málem zakotal, když ze sebe vysypal: "Je skutečná stejně jako vy nebo já. Pokusil jste se ji zabít, ale nepodařilo se vám to; informovala vidnoviny o chystané vzpouře - a díky tomu nebylo povstání tak docela úspěšné. Jsme teď na Ganymedu obklíčeni kordonem terránských válečných lodí; jsme odříznuti od zbytku Sluneční soustavy, žijeme z nouzových zásob a zatlačují nás stále dál, ale ještě se držíme."

"Tak proč ty falešné vzpomínky?" Cítil, jak ho jako chladná vlna zaplavuje strach; nedokázal ho potlačit, mrazil ho v zádech a stiskl mu ledovou rukou srdce. "Kdo mi to udělal?"

"Nikdo vám nic neudělal. Je to váš vlastní únikový syndrom vyvolaný pocitem viny. Protože to byla vaše vina, Cupertino, že povstání bylo odhaleno; vy jste řekl Carol to hlavní - a dobře to víte. Pokusil jste se o sebevraždu, ale bez úspěchu, a proto jste psychologicky utekl do světa iluzí."

"Kdyby nás Carol zradila pozemským úřadům, nemohla by být na svobodě..."

"Máte pravdu. Vaše žena je ve vězení a tam jste ji také navštívil, v našem vězení v Novém Detroitu-G tady na Ganymedu. Upřímně řečeno, nevím, jaký účinek na vás a na svět vašich fantazií bude mít fakt, že jsem vám to řekl. Mohlo by to dokonce i obnovit plné vnímání strašné situace, v níž my Ganymeďané čelíme terránské válečné mašinérii. Během těch tří let jsem vám, Cupertino, občas záviděl; nemusel jste se

podívat do očí tvrdé realitě jako my ostatní. Teď..." Pokrčil rameny. "Uvidíme."

Po chvíli Cupertino řekl: "Díky za upřímnost."

"Neděkujte mi; prozradil jsem vám to jen proto, abyste se nerozrušil až k použití násilí. Jste můj pacient a já musím myslet na vaše dobro. U vás se nikdy neuvažovalo o trestu, ani teď, ani dřív; rozsah vaší duševní poruchy, váš únik z reality plně ukázal míru lítosti nad důsledky vaší hlouposti." Hagopian vypadal bledý a vyčerpaný. "V každém případě nechte Carol na pokoji; nemáte právo na pomstu. Najděte si to v bibli, pokud mi nevěříte. Carol si už odpykává trest a bude v tom pokračovat, dokud bude v našich rukou."

Cupertino zavěsil.

Věřím mu? zeptal se sám sebe.

Nebyl si jist. Carol, pomyslel si. Tak tys zahubila naši věc z nízkých, malicherných pohnutek. Z mizerně ženské zahořklosti, protože jsi měla vztek na manžela; odsoudila jsi celý měsíc ke třem letům prohrané nenáviděné války.

Přešel k šatníku v ložnici a vytáhl laserovou pistoli; zůstala tam schována v krabici od papírových kapesníků celé tři roky od doby, kdy opustil Ganymedes a odletěl na Těmi.

Ale teď, řekl si, přišel čas ji použít.

Šel k telefonu a zavolal si taxi; tentokrát poletí do Los Angeles veřejným raketovým expresem, nepojede vozem.

Chtěl se dostat ke Carol tak rychle, jak to jen je v lidských silách.

Jednou jsi mi unikla, říkal si, když kráčel ke dveřím bytu. Ale tentokrát ne. Podruhé už ne.

O deset minut později byl na palubě raketového expresu a mířil ke Carol do Los Angeles.

Před Johnem Cupertinem ležely Los Angeles Times, znovu zmateně listoval jejich stránkami a stále nemohl najít ten článek. Proč tam není? ptal se sám sebe. Byla spáchána vražda, byla zastřelena přitažlivá žena.. Šel za Carol do práce, našel ji u psacího stolu, zabil ji před očima spolupracovníků, pak se otočil a bez nejmenších překážek odešel; všichni byli přimrazeni hrůzou a příliš překvapeni, než by mu bránili.

A přesto to nebylo v novinách. Vidnoviny se absolutně o ničem nezmínily.

"Hledáte zbytečně," poznamenal doktor Hagopian a vzhlédl od stolu.

"Musí to tu být," namítl Cupertino tvrdohlavě. "Hrdelní zločin takového kalibru - v čem to mule být?" Zmateně odstrčil vidnoviny stranou. Nechápal smysl; odporovalo to logice.

"Tak za prvé," řekl doktor Hagopian unaveně, "laserová pistole nikdy neexistovala; byla to jen představa. Za druhé, nedovolili jsme vám navštívit ženu, protože jsme věděli, že plánujete násilný čin - s tím jste se netajil. Nenavštívil jste ji a noviny na stole před vámi nejsou Los Angeles Times, ale New Detroit-G Star... omezují se jen na čtyři strany, protože na Ganymedu je nedostatek papíru."

Cupertino na něj zíral vytřeštěnýma očima.

"Je to pravda," přikývl doktor Hagopian. "Už se to stalo zas, Johne; teď máte utkvělou představu, že jste ji zabil dvakrát. Obě ty události jsou stejně neskutečné. Jste politováníhodný tvor - zřejmě jste odsouzen k tomu, abyste se o to pokoušel stále znovu a znovu a přitom pokaždé selhal. I když naši vůdcové nenávidějí Carol Holtovou Cupertinovou, pohrdají jí a nemohou zapomenout na to, co provedla..." Udělal rukou neurčité gesto. "Musíme ji chránit; je to jen spravedlivé. Odpykává si svůj trest; bude sedět ještě dvaadvacet let nebo do té doby, dokud nás Terra neporazí a neosvobodí ji. Pokud ji dostanou, udělají z ní hrdinku; bude ve všech terránských vidnovinách po celé Sluneční soustavě."

"Vy byste jim ji nechali živou?" zeptal se Cupertino okamžitě.

"Myslíte si, že bychom ji měli zabít, než ji dostanou?" Doktor Hagopian se na něj zamračil. "Nejsme barbaři, Johne; nepácháme zločiny ze msty. Už si vytrpěla tři roky vězení; je potrestána dostatečně." Pak dodal: "A vy taky. Rád bych věděl, kdo z vás trpí víc."

"Já vím, že jsem ji zabil," trval na svém Cupertino. "Jel jsem taxíkem k ní do zaměstnání do San Femanda, do společnosti Padající hvězda, která řídí Vzdělávací podniky šesti planet; její kancelář byla v šestém patře." Pamatoval si cestu výtahem, dokonce i klobouk své spolucestující, nějaké ženy středního věku. Vzpomínal si na štíhlou rudovlasou recepční, která se spojila s Carol interkomem; pamatoval si, jak procházel kancelářemi plnými spěchajících úředníků, až se náhle ocitl tváří v tvář Carol. Vstala, zůstala stát za psacím stolem a pak uviděla laserovou pistoli, kterou vytáhl; v očích jí problesklo poznání a pokusila se o útěk...., dvakrát ale stejně ji zabil, i když až u zadních dveří místnosti, když sahala po klice dveří.

"Ujišťuji vás," řekl doktor Hagopian, "že Carol je naživu." Obrátil se k telefonu stojícímu na desce stolu a vytočil číslo. "Podívejte, zavolám ji. Až dostanete spojení, můžete si s ní promluvit."

Cupertino tupě čekal, dokud se na obrazovce neobjevila známá tvář. Byla to Carol.

"Ahoj," řekla hned, když ho poznala.

Zdráhavě odpověděl: "Ahoj."

"Jak se cítíš?" zeptala se.

"Oukej," vymáčkl ze sebe. "A ty?"

"Já jsem v pořádku," odpověděla Carol. "Jen jsem trochu ospalá, protože mě někdo probudil tak brzy ráno... Ty."

Zavěsil. "Tak dobře," obrátil se k Hagopianovi. "Přesvědčil jste mě." Zřejmě tomu tak bylo; jeho žena byla naživu a neměla ani škrábnutí; zcela zjevně neměla ani ponětí, že se podruhé pokusil připravit ji o život. Nejspíš ani nedojel k ní do zaměstnání; Hagopian mluvil pravdu.

Do zaměstnání? Spíš do její cely. Musel Hagopianovi věřit. Nic jiného mu asi nezbývalo.

Cupertino vstal a zeptal se: "Mohu jít? Jsem volný? Rád bych se vrátil do bytu; jsem unavený. Rád bych se dnes pořádně vyspal."

"Je zázrak, že vůbec ještě fungujete," poznamenal Hagopian. "Nespal jste téměř padesát hodin. V každém případě jeďte domů a lehněte si. Promluvíme si později." Povzbudivě se usmál.

Cupertino shrbený únavou opustil doktorovu ordinaci; zůstal stát venku na chodníku s rukama v kapsách a třásl se nočním chladem. Pak se nejistě vsoukal do svého vozu.

"Domů," poručil stroji.

Vozidlo se plynule odlepilo od chodníku a vklouzlo do proudu aut

Mohl bych to zkusit znovu, napadlo Cupertina. Proč ne? A tentokrát bych mohl mít úspěch. To, že jsem dvakrát selhal, ještě neznamená, že jsem odsouzen k porážce.

Řekl vozu: "Do Los Angeles."

Řídící obvody zacvakaly, jak hledaly nejlepší trasu do Los Angeles na dálnici číslo 99.

Až přijedu, bude spát, uvědomil si Cupertino. Pravděpodobně bude ještě rozespalá a pustí mě dál. A pak...

Snad tentokrát bude povstání úspěšné.

Zašlo se mu, že v jeho úvahách zůstává nějaké slabé místo, nějaká logická mezera. Ale nebyl schopen ji odhalit; byl příliš unaven. Opřel se o sedadlo vozu a pokusil se udělat si trochu pohodlí; nechal řídit automat a zavřel oči, aby přivolal tak potřebný spánek. Za pár hodin bude v Jižní Pasadeně v jednopokojovém bytě své ženy. Snad bude moci usnout, až ji zabije; pak by si to jistě zasloužil.

Zítra ráno, pomyslel si, když všechno půjde hladce, bude mrtvá. A pak si znovu vzpomněl na vidnoviny a přemýšlel, proč v jejich článcích nebyla ani zmínka o jeho zločinu. Divné, pomyslel si. Zajímalo by mě, proč nic nenapsali.

Vozidlo se rychlostí sto šedesát mil za hodinu - vždyť přece odpojil omezovač rychlosti - řítilo k místu, které John Cupertino považoval za Los Angeles, a k jeho klidně spící ženě.

přeložil Stanislav Švachouček ilustroval Alois Křesala